

w sprawie oceny programowej na kierunku fizjoterapia prowadzonym na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach na poziomie studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku fizjoterapia prowadzonym na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach na poziomie studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach nie w pełni umożliwia studentom kierunku fizjoterapia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się oraz kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, a także kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 2

1. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019 w sylabusie przedmiotu *diagnostyka funkcjonalna w chorobach wewnętrznych* zaleca się wprowadzenie treści kształcenia.

2. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 zaleca się uszczegółowienie treści kształcenia z zakresu *diagnostyki funkcjonalnej w chorobach narządu ruchu* tak, aby odnosiły się do konkretnych jednostek chorobowych.

3. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2018/2019 w sylabusie przedmiotu *diagnostyka funkcjonalna*

w chorobach narządu ruchu zaleca się wprowadzenie treści kształcenia, a w sylabusie przedmiotu *programowanie w rehabilitacji w chorobach wewnętrznych* zaleca się uzupełnienie treści z zakresu onkologii, chirurgii, psychiatrii, ginekologii i położnictwa.

4. Na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku 2018/2019 oraz 2019/2020 zaleca się:

- uzupełnienie treści kształcenia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej w neurologii, geriatric, reumatologii,
- uzupełnienie (poza treściami z zakresu kardiologii i pulmonologii) wszystkich pozostałych treści kształcenia z zakresu diagnostyki w chorobach wewnętrznych
- uzupełnienie treści kształcenia przedmiotu *programowanie w rehabilitacji* o treści z zakresu onkologii, chirurgii, psychiatrii, ginekologii i położnictwa.

5. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2019/2020 według standardu kształcenia zaleca się wprowadzenie, uzupełnienie i uszczegółowienie w sylabusie przedmiotu *planowanie fizjoterapii w chorobach wewnętrznych* treści kształcenia z zakresu chirurgii, onkologii i medycyny paliatywnej, pediatrii, ginekologii i położnictwa, geriatric i psychiatrii, zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniar, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573, z późn. zm.).

6. Zaleca się zmianę sekwencji przedmiotów *kinezyterapia* oraz *kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu* w taki sposób, aby przedmiot *kinezyterapia* był realizowany po zaliczeniu przedmiotu *kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu* na wszystkich rodzajach jednolitych studiów magisterskich.

7. Na studiach drugiego stopnia, prowadzonych poza standardem kształcenia, zaleca się spełnienie warunku, iż program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na tym poziomie.

8. Zaleca się zmianę w planach studiów realizowanych do roku akademickiego 2019/2020 na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia, polegającą na zmniejszeniu różnicy w liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem studenta oraz nauczyciela akademickiego w ramach przedmiotów zawodowych pomiędzy studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi.

w odniesieniu do kryterium 3

Dostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty, a w szczególności wprowadzenie zaliczeń i egzaminów praktycznych dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne realizowanych w cyklach kształcenia, które rozpoczęły się w roku 2017/2018 oraz w roku 2018/2019.

w odniesieniu do kryterium 10

Zaleca się usprawnienie systemu odpowiadającego za procedury zatwierdzania programów studiów,

w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2. załącznika nr 3 do Statutu, powtórne postępowanie oceniające na kierunku fizjoterapia w uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Minister Zdrowia,
3. Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
podpisano podpisem kwalifikowanym
w dniu 15.10.2020
Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu

w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: fizjoterapia

**Poziomy studiów: studia drugiego stopnia oraz jednolite studia
magisterskie**

Profil studiów: ogólnoakademicki

Formy studiów: stacjonarne i niestacjonarne

**Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Śląski Uniwersytet
Medyczny w Katowicach**

Data przeprowadzenia wizytacji: 28-29.02.2020

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)	11
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	11
5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)	12

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: dr Dorota Gazurek, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Krystyna Rożek-Piechura – członek PKA
2. dr hab. Teresa Pop – ekspert PKA
3. mgr Dominik Czapczyk – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Paulina Okrzymowska – ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Jakub Kozieł – sekretarz zespołu oceniającego

oraz stanowiska PCD/0722/1624/2020/DG Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, przedstawionego w piśmie z dnia 7 września 2020 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych (programy realizowane od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019) oraz na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych (programy realizowane od roku akademickiego 2018/2019 i 2019/2020). Kryterium niespełnione na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych według standardów kształcenia realizowanych od roku akademickiego 2019/2020.	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych według standardów od roku akademickiego 2019/2020 oraz na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019.	Kryterium spełnione częściowo

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

	Kryterium spełnione na studiach drugiego stopnia realizowanych od roku akademickiego 2018/2019 i 2019/2020.	
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo

2. **Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej** (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauk o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu. Efekty uczenia się dla pierwszego roku jednolitych studiów magisterskich, który przygotowuje do wykonywania zawodu, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573, z późn. zm.).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

5 letnie jednolite studia magisterskie (programy realizowane od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019).

W planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych obejmujących rok akademicki 2017/2018 i 2018/2019 w sylabusie przedmiotu *diagnostyki funkcjonalnej w chorobach wewnętrznych* nie zamieszczono treści kształcenia, podano jedynie efekty uczenia się. Treści kształcenia z zakresu *diagnostyki funkcjonalnej w chorobach narządu ruchu* w planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na lata 2017/2018 sformułowane były bardzo ogólnie i nie odnosiły się do konkretnych jednostek chorobowych, nie wiadomo było czy umożliwiając osiągnięcie efektów uczenia związanych z uzyskaniem umiejętności diagnostyki u pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi posiadającymi dysfunkcje w obrębie narządu ruchu. W planach studiów obejmujących lata 2018/2019 w sylabusie tego przedmiotu nie zamieszczono treści kształcenia, podano jedynie efekty uczenia się, natomiast w sylabusie przedmiotu *programowanie w rehabilitacji w chorobach wewnętrznych* brakuje treści z zakresu onkologii, chirurgii, psychiatrii, ginekologii i położnictwa, nie wiadomo zatem jak programować rehabilitację dla pacjentów wymienionych działów medycznych.

Uczelnia nie przesłała sylabusów dla studiów realizujących programy od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019, których te uwagi dotyczyły. Tym samym zalecenie podtrzymano.

Na studiach stacjonarnych (programy realizowane od 2018/2019) brakowało 10 godzin w ramach wychowania fizycznego. Studenci realizowali 500 godzin seminarium dyplomowego, któremu przypisano aż 60 pkt. ECTS co jest nieprawidłowe.

Uczelnia przedstawiła skorygowane plany studiów, z których wynika, iż studenci zrealizują dodatkowe 10 godzin z wychowania fizycznego. Seminarium dyplomowemu przypisano obecnie 20 pkt. ECTS, co jest właściwe. Tym sam zalecenie spełniono.

Sekwencja przedmiotów na studiach jednolitych magisterskich (stacjonarnych i niestacjonarnych) nie była w pełni prawidłowa. *Masaż, kinezyterapia* były realizowane zbyt wcześnie, przed zaliczeniem *anatomii* czy *metodyki nauczania ruchu*. Podobnie jak *diagnostyka funkcjonalna*, która zgodnie z informacjami zawartymi w planach na rok 2017/2018 była realizowana na I roku studiów przed zaliczeniem wspomnianych przedmiotów, a także przed zaliczeniem *fizjologii, biomechaniki, patologii* itp. Zagadnienia realizowane na wymienionych przedmiotach wymagają wcześniejszej realizacji przykładowo przytoczonych przedmiotów.

Uczelnia przedstawiła skorygowane plany studiów, z których wynika, iż nadal *kinezyterapia* jest realizowana przed uzyskaniem zaliczenia z przedmiotu *kształcenia ruchowe i metodyka nauczania ruchu*, co nie jest właściwe. Zalecenie podtrzymano w odniesieniu do przedmiotu *kinezyterapia*.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane były praktyki w wymiarze 1575 godz./63 ECTS godzin, w tym 50 godzin realizowano poza miejscem praktyki bez udziału osoby prowadzącej praktyki. Uznanie godzin bez kontaktu z osobą prowadzącą praktyki jako części praktyki było nieuzasadnione.

Z nadesłanych przez Uczelnię skorygowanych planów studiów wynika, iż obecnie praktyki będą się odbywać wyłącznie w ramach godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Tym samym zalecenie spełniono.

Studia drugiego stopnia stacjonarne i niestacjonarne (programy realizowane od roku 2018 i od roku 2019).

W planach studiów 2018/2019 oraz 2019/2020 stacjonarnych i niestacjonarnych brakowało treści programowych z zakresu *diagnostyki funkcjonalnej* w neurologii, geriatrii, reumatologii.

Treści programowe realizowane w ramach diagnostyki w chorobach wewnętrznych odnoszą się wyłącznie do zagadnień z zakresu pulmonologii i kardiologii co jest niewystarczające, brakuje np. treści kształcenia z zakresu ginekologii i położnictwa czy chirurgii. Na tych samych studiach w ramach przedmiotu *programowanie w rehabilitacji* brakowało treści z zakresu onkologii, chirurgii, psychiatrii, ginekologii i położnictwa, nie wiadomo zatem jak ustalać programy rehabilitacji dla pacjentów wymienionych działów medycznych. Treści nie są zatem zgodne z efektami uczenia się. Niemożliwe jest bowiem osiągnięcie efektu: K_U08 „Potrafi planować, weryfikować i modyfikować program usprawniania w różnych dysfunkcjach narządu ruchu oraz chorobach wewnętrznych”. Uczelnia nie przesłała skorygowanych sylabusów dla studiów drugiego stopnia. Zalecenie tym samym podtrzymano.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych nie doszacowano liczby pkt. ECTS dla godzin z udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (65 ECTS przyznawanych za 2119 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego dla studiów stacjonarnych i 49 ECTS przyznawanych za 1640 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego dla studiów niestacjonarnych).

Z nadesłanych skorygowanych planów studiów wynika, iż zwiększono liczbę pkt. ECTS w ramach godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych i obecnie szacunek liczby godzin i pkt. ECTS dla tych godzin jest prawidłowy. Tym samym zalecenie spełniono.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych nie spełniono wymogów 30% ECTS do wyboru, łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi 24 ECTS brakuje zatem 8 pkt. ECTS aby spełnić ten warunek (do modułu do wyboru wliczono nieprawidłowo praktyki). Uczelnia dokonała korekty w tym zakresie, z nadesłanych programów kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynika, iż liczba pkt. ECTS wynosi obecnie 31, co nadal nie stanowi 30% pkt. ECTS w ramach przedmiotów do wyboru. Wobec powyższego zalecenie podtrzymano.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego w ramach przedmiotów zawodowych wynosi na studiach stacjonarnych 700 godzin a na studiach niestacjonarnych 495 godzin, taka różnica godzin spowoduje, iż absolwenci nie uzyskają takich samych kompetencji zawodowych. Uczelnia nie dokonała żadnych zmian w tym zakresie. Wobec powyższego zalecenie podtrzymano.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowano praktyki w wymiarze 720 godzin/24 ECTS w tym 160 godzin realizowano poza miejscem praktyki bez kontaktu z osobą prowadzącą praktyki. Uznanie godzin zajęć bez kontaktu z innymi osobami prowadzącymi zajęcia jako części praktyki było nieuzasadnione.

Z nadesłanych przez Uczelnię skorygowanych planów studiów wynika, iż obecnie praktyki będą się odbywać wyłącznie w ramach godzin z bezpośrednim udziałem zakładowego opiekuna praktyk. Tym samym zalecenie spełniono.

Studia 5 letnie jednolite magisterskich stacjonarne i niestacjonarne (programy według standardów, realizowane od roku akademickiego 2019/2020)

W planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wg standardów brakowało treści kształcenia w przedmiocie *diagnostyka funkcjonalna (DF) w chorobach narządu ruchu* oraz *DF w wieku rozwojowym*. Z kolei w *DF w chorobach wewnętrznych* z przedstawionych tam treści nie wynikało jakich problemów będzie dotyczyć diagnostyka i czy obejmie wszystkie

działy medyczne, takie jak np. onkologia, chirurgia, ginekologia, psychiatria. *Planowanie fizjoterapii* w chorobach wewnętrznych dotyczyło jedynie pulmonologii i kardiologii.

W odpowiedzi Uczelnia przesłała uzupełnione sylabusy, uzupełniono treści kształcenia w przedmiocie *diagnostyka funkcjonalna (DF) w chorobach narządu ruchu*, *DF w wieku rozwojowym* i *DF w chorobach wewnętrznych* natomiast w sylabusie przedmiotu *Planowanie w chorobach wewnętrznych* z przedstawionych tam treści nadal nie wynika, czy przedmiot obejmie takie działy medyczne jak: onkologia, chirurgia, ginekologia i położnictwo, psychiatria, pediatria, czy geriatria. Zalecenie zatem podtrzymano w odniesieniu do przedmiotu *planowanie fizjoterapii w chorobach wewnętrznych*.

W programie studiów nie przypisano ECTS i godzin w ramach pracy własnej.

W skorygowanych planach uwzględniono pracę własną studenta, jej nakład odzwierciedlony liczbą pkt. ECTS jest prawidłowy. Zalecenie zostało spełnione.

Sekwencja zajęć na jednolitych studiach magisterskich realizowanych według standardów nie jest prawidłowa. Takie przedmioty jak: *masaż*, *kinezyterapia* są realizowane za wcześnie (przed zaliczeniem *anatomii* czy *metodyki nauczania ruchu*). Z kolei *biomechanika* czy *kinezylogia* są realizowane zbyt późno. Powinny stanowić wstęp do realizacji takich przedmiotów jak *kinezyterapia*, *fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach narządu ruchu* a zwłaszcza *diagnostyka funkcjonalna*, która w tym przypadku realizowana jest przed zaliczeniem z *kinezylogii*.

Uczelnia przedstawiła skorygowane plany studiów, z których wynika, iż nadal *kinezyterapia* jest realizowana przed uzyskaniem zaliczenia z przedmiotu *kształcenia ruchowe i metodyka nauczania ruchu*, co nie jest właściwe. Tym samym zalecenie podtrzymano.

Dobór form zajęć jest niezgodny ze standardem kształcenia na obydwóch formach studiów. *Diagnostyka funkcjonalna* jest realizowana wyłącznie w Uczelni, a *planowanie fizjoterapii* w ponad 70% w Uczelni. Obydwa te przedmioty powinny mieć formy realizacji - 50% zajęć w jednostkach klinicznych oraz 50% w uczelni, nie zachowano tej proporcji, większość zajęć realizowana jest w Uczelni. W bloku *fizjoterapii klinicznej FK* (poza ortopedią i traumatologią, wiekiem rozwojowym, neurologią i neurochirurgią) przeważały także zajęcia realizowane w Uczelni, co było niewłaściwe.

W odpowiedzi Uczelnia przesłała skorygowane plany studiów, z których wynika, iż w ramach przedmiotów: *diagnostyka funkcjonalna* i *planowanie fizjoterapii* obecnie 50% zajęć odbywa się w Uczelni, a 50% w jednostkach klinicznych. Również w bloku *fizjoterapii klinicznej* 50% zajęć odbywa się z udziałem pacjenta. Zalecenie spełniono.

Istniały wątpliwości co do kształcenia w formie e-learningu w przypadku przedmiotów praktycznych, z wstępnej analizy wynikało, iż może obejmować również zagadnienia, które powinny być realizowane wyłącznie w formie ćwiczeń praktycznych. Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji wyjaśniła, iż chodziło wyłącznie o wykłady i niektóre seminaria.

Po rozpatrzeniu wszystkich wyjaśnień nadesłanych przez Uczelnię w odpowiedzi na raport z wizytacji stwierdzono, że zaistniały przyznania dla kryterium nr 2 oceny spełnione częściowo.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Nie wszystkie wylosowane do oceny prace dyplomowe na studiach II stopnia spełniały warunki formalne określone w zasadach redagowania prac magisterskich zawartych w Regulaminie przygotowania pracy dyplomowej i przebiegu

egzaminu dyplomowego na studiach magisterskich prowadzonych w Wydziale Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Zastrzeżenia polegały na błędach metodologicznych, doborze nieprawidłowych metod statystycznych, błędach w dyskusji, czy nieuprawnionych wnioskach. Nie wszystkie stosowane w praktyce metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się na studiach jednolitych magisterskich realizowanych w roku akademickim 2017/2018 oraz 2018/2019 oraz realizowanych od 2019 roku według standardów zapewniały skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, dotyczyło to w szczególności sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W niektórych przypadkach brakowało egzaminów praktycznych niezbędnych do oceny umiejętności z zakresu czynnej fizjoterapii. Prace egzaminacyjne, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, potwierdzały osiągnięcie efektów uczenia się natomiast nie wszystkie prace etapowe potwierdziły prawidłową weryfikację efektów uczenia się, brakowało kart zaliczenia praktycznego, które potwierdziłyby weryfikację efektów z zakresu umiejętności.

W odpowiedzi Uczelnia przesłała skorygowane plany jednolitych studiów magisterskich objętych standardem kształcenia, z których wynika, iż zaplanowano przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów przedmiotów praktycznych. Nie przesłano natomiast dokumentacji dotyczącej studiów realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 oraz 2018/2019. Zalecenia zostają zatem podtrzymane w stosunku do studiów realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 oraz 2018/2019 natomiast uchylone w stosunku do studiów objętych standardem kształcenia. Kryterium 3 – ocena spełnione częściowo.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami są odpowiednie i zapewniają osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach dysponuje bazą naukowo-dydaktyczną i biblioteczną sprzyjającą realizacji procesu kształcenia i prowadzeniu badań naukowych na kierunku fizjoterapia. Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej i bibliotecznej. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Na ocenianym kierunku studiów podejmowane są działania obejmujące pełny zakres możliwych poziomów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Zakres współpracy jest wielowymiarowy, począwszy od organizacji praktyk studenckich, przez wspólną organizację wydarzeń, aż po zapewnienie kadr. Wśród zatrudnionych w Uczelni nauczycieli akademickich jest dużo osób prowadzących swoją działalność gospodarczą. Dlatego też tak ważna jest w tym zakresie współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wielu nauczycieli akademickich jest jednocześnie interesariuszami zewnętrznymi, dlatego ich rolę czasami w procesie opiniowania programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się pełnią nauczyciele akademicy. Interesariusze zewnętrzni mają stworzone możliwości skutecznego udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się i są zaangażowani zarówno w proces dydaktyczny, jak też rozwijanie oferty programowej kierunku. Liczba partnerów zewnętrznych, związanych z prowadzonym kierunkiem, zakres i charakter współpracy pozwalają stwierdzić, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest właściwa, adekwatna do celów kształcenia, potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych stanowią ważną grupę w procesie określania i weryfikacji efektów kształcenia dla ocenianego kierunku.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku fizjoterapia. Na kierunku dostępna jest oferta kształcenia w językach obcych. Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach wspiera także międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich poprzez udział w programie Erasmus. Prowadzona jest aktywna wymiana studentów i nauczycieli akademickich z uczelniami zagranicznymi. Ponadto Uczelnia podpisała umowy partnerskie dla kierunku fizjoterapia z pięcioma uniwersytetami na terenie Europy. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia wdrożyła różnorodne i kompleksowe systemy wspierające i motywujące na poziomie jaki w pełni satysfakcjonuje studentów ocenianego kierunku. Wobec przedstawionych licznych przykładów pozytywnie należy ocenić udzielaną pomoc merytoryczną, organizacyjną i finansową. Jednostka w swych działaniach uwzględnia potrzeby różnych grup studenckich. Dostępne formy wsparcia efektywnie oddziałują zarówno na proces kształcenia osób z niepełnosprawnościami jak i rozwój naukowy studentów. Uczelnia uwzględnia możliwość indywidualizacji procesu kształcenia poprzez Indywidualny Program Studiów oraz Indywidualną Organizację Studiów (IOS). Do ewaluacji systemu wsparcia i motywowania studentów włączani są przedstawiciele Samorządu Studenckiego oraz starości roczników. Dodatkowym sposobem pozyskiwania opinii jest przeprowadzany monitoring losów zawodowych absolwentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje zawarte na stronie internetowej Uczelni i Wydziału zapewniają publiczny dostęp do informacji o programie studiów warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Informacje te są na bieżąco aktualizowane, są dostępne i czytelne za pomocą podstawowych programów komputerowych. Dostępna informacja o procesie kształcenia obejmuje: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminy procesu przyjęć na studia, program studiów,

w tym efekty uczenia się, i system weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Kontakt ze studentami odbywa się również za pomocą wewnętrznego systemu uczelni, za pośrednictwem którego udostępniane są m.in. niezbędne dokumenty związane z procesem kształcenia. Badania jakości tych informacji prowadzone są wśród interesariuszy wewnętrznych. Ocena dostępu do informacji publicznej dokonywana na podstawie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych przekazywanych indywidualnie zarówno poszczególnym pracownikom, jak i władzom Uczelni.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach dokonuje systematycznie kompleksowej oceny programu studiów na kierunku fizjoterapia, zapewniając w niej udział zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Jednak nie zostały uchwycone niedoskonałości programów studiów i sylabusów. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, czyli studentów i nauczycieli akademickich oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Analiza stanu faktycznego wykazała uchybienia zarówno w programach studiów jak i w sylabusach przedmiotów na ocenianych rodzajach studiów: jednolitych magisterskich i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych (szczegółowy opis w kryterium nr 2). Wynika z nich, że w Uczelni nie funkcjonują prawidłowo procedury zatwierdzania programów studiów, skoro został przyjęty program studiów, który nie spełnia standardów kształcenia dla ocenianego kierunku.

Uczenia nie odniosła się do zaleceń zatem nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 10.

3. *Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)*

W uchwale z poprzedniej oceny instytucjonalnej nie sformułowano zaleceń.

4. *Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej*

Zespół nauk medycznych i nauk o zdrowiu stwierdza, proces kształcenia realizowany na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach nie w pełni umożliwia studentom kierunku fizjoterapia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się oraz kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie, a także kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd

i doskonalenie programu studiów zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione. Propozycja oceny programowej: **ocena pozytywna na okres dwóch lat.**

5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)

w odniesieniu do kryterium 2

1. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 i 2018/2019 w sylabusie przedmiotu *diagnostyka funkcjonalna w chorobach wewnętrznych* zaleca się wprowadzenie treści kształcenia.

2. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2017/2018 zaleca się uszczegółowienie treści kształcenia z zakresu *diagnostyki funkcjonalnej w chorobach narządu ruchu* tak, aby odnosiły się do konkretnych jednostek chorobowych.

3. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2018/2019 w sylabusie przedmiotu *diagnostyka funkcjonalna w chorobach narządu ruchu* zaleca się wprowadzenie treści kształcenia, a w sylabusie przedmiotu *programowanie w rehabilitacji w chorobach wewnętrznych* zaleca się uzupełnienie treści z zakresu onkologii, chirurgii, psychiatrii, ginekologii i położnictwa.

4. Na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku 2018/2019 oraz 2019/2020 zaleca się:

- uzupełnienie treści kształcenia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej w neurologii, geriatrici, reumatologii,
- uzupełnienie (poza treściami z zakresu kardiologii i pulmonologii) wszystkich pozostałych treści kształcenia z zakresu diagnostyki w chorobach wewnętrznych
- uzupełnienie treści kształcenia przedmiotu *programowanie w rehabilitacji* o treści z zakresu onkologii, chirurgii, psychiatrii, ginekologii i położnictwa.

5. Na jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych realizowanych od roku akademickiego 2019/2020 według standardu kształcenia zaleca się wprowadzenie, uzupełnienie i uszczegółowienie w sylabusie przedmiotu *planowanie fizjoterapii w chorobach wewnętrznych* treści kształcenia z zakresu chirurgii, onkologii i medycyny paliatywnej, pediatrii, ginekologii i położnictwa, geriatrici i psychiatrii, zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573, z późn. zm.).

6. Zaleca się zmianę sekwencji przedmiotów *kinezyterapia* oraz *kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu* w taki sposób, aby przedmiot *kinezyterapia* był realizowany po zaliczeniu przedmiotu *kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu* na wszystkich rodzajach jednolitych studiów magisterskich.

7. Na studiach drugiego stopnia, prowadzonych poza standardem kształcenia, zaleca się spełnienie warunku, iż program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na tym poziomie.

8. Zaleca się zmianę w planach studiów realizowanych do roku akademickiego 2019/2020 na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia, polegającą na zmniejszeniu różnicy w liczbie

godzin zajęć z bezpośrednim udziałem studenta oraz nauczyciela akademickiego w ramach przedmiotów zawodowych pomiędzy studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi.

w odniesieniu do kryterium 3

Dostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty, a w szczególności wprowadzenie zaliczeń i egzaminów praktycznych dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne realizowanych w cyklach kształcenia, które rozpoczęły się w roku 2017/2018 oraz w roku 2018/2019.

w odniesieniu do kryterium 10

Zaleca się usprawnienie systemu odpowiadającego za procedury zatwierdzania programów studiów,